

**Karolinska
Institutet**

MC.20231130

Bevakning av ny information om etik. November 2023

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se

Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](https://www.ki.se/praktiskt-om-etik)
Synpunkter och förslag välkomnas!

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
[ki.se](https://www.ki.se)

Vecka 48

A quiet but crucial part has been played by an organisation. [Israel-Gaza war: The Red Cross's delicate role in hostage crises - BBC News](#)

29 november. [Sjukvårdsministern håller en hearing om en nationell strategi för sällsynta hälsotillstånd - Regeringen.se](#)

SOU 2023:76. 21 november. Del 1. [Vidareanvändning av hälsodata för vård och klinisk forskning, SOU 2023:76 \(regeringen.se\)](#)

Del 2. [Vidareanvändning av hälsodata för vård och klinisk forskning, SOU 2023:76 \(regeringen.se\)](#)

Debatt. 21 november. ["En patients dna bör kunna användas för att rädda andra" - DN.se](#)

Nu är det klart vilka experter som ska hjälpa Vårdansvarskommittén. [De är experterna som ska vara bollplank i utredning om statlig vård \(lakartidningen.se\)](#)

Vårdgivare inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård samt tandvård. [Nu skärps riktlinjerna för reklam och marknadsföring i Stockholmsvården - Socialdemokraterna i Region Stockholm \(cision.com\)](#)

Sju allvarigare avvikelser i Västra Götalandsregionen anmäls till Läke medelsverket. [Chattboten Triage 24 anmäls för felbedömningar - DN.se](#)

Vårdfokus. Temanummer Dödshjälp:

1. [Dags att lyfta sjuksköterskornas perspektiv kring frågan om dödshjälp | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)
2. [Forskare: Patienter som vill dö väljer att fråga sjuksköterskor | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)
3. [Så fungerar dödshjälp i några olika länder | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)
4. [Dödshjälp: Så resonerar två yrkesföreningar | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Två nya rapporter. 1. [Institutet för mänskliga rättigheter – årsrapport 2023 \(mrinstitutet.se\)](https://www.mrinstitutet.se)
2. Särskild rapport om [Kännedom om och upplevelser av mänskliga rättigheter i Sverige 2022–2023 \(mrinstitutet.se\)](https://www.mrinstitutet.se)

Läkaren och KI forskaren Kenny Rodriguez-Wallberg får stort anslag för sin forskning om fertilitetsbevarande åtgärder för cancerpatienter. [Forskningsanslag som kan hjälpa patienter efter cancer \(lakartidningen.se\)](https://www.lakartidningen.se)

New publication from Biomedical Ethics and Law (CBMER) KU Leuven: Ambrosj, J. et al. *The value-free ideal in codes of conduct for research integrity*. Synthese 202, 133 (2023). <https://doi.org/10.1007/s11229-023-04377-y>

Ramon Wyss, professor emeritus KTH. [Vem ska ha makten över AI-genererad forskning? - Tidningen Curie](https://www.tidningen.curie.se)

Canada. Respons to calls to exclude patients with mental health disorders. [Canadian Psychiatrists Respond: MAiD and Mental Disorders | Impact Ethics](https://www.canadianpsychiatrists.ca)

Carissa Wong. [UK first to approve CRISPR treatment for diseases: what you need to know \(nature.com\)](https://www.nature.com)

US. Michael Cook. [American Medical Association spurns assisted suicide proposals - BioEdge](https://www.bioedge.org)

US. Deep brain stimulation. *The technological intervention that changed her life also raises ethical questions*. Podcast. Berman Institute of Bioethics. [playing god?: An Off Switch For Depression? on Apple Podcasts](https://www.bermaninstituteofbioethics.org)

8 December 3:30pm CET | Webinar 'Access to Healthcare: Therapies for Rare Diseases. What is Fair?' | University of Zurich. [See flyer.](#)

Bristol. 9th April 2024. The First Black and Brown in Bioethics conference. "Engaging Diversity in Bioethics Theory and Practice". [BBB Conference 2024 – Black and Brown in Bioethics \(bristol.ac.uk\)](https://www.bristol.ac.uk)

Vecka 47

WHO. [AP PHOTOS: Babies born prematurely in Gaza have been evacuated to Egypt | AP News](#)

Harold Braswell, MSW, PhD and Zachary Berger, MD, PhD. [Blog - Bioethicists Call for Ceasefire in Gaza - Bioethics Today](#)

Colleen Murrell Dublin City University. [Gaza war: reporting from the frontline of conflict has always raised hard ethical questions \(theconversation.com\)](#)

"Bara i den bästa av världar kan vi erbjuda allt till alla". [Kirurgen: Ska vi ha åldersgränser vid operationer? | SvD](#)

Mattias Tranberg, fil dr, psykolog, Palliativt utvecklingscentrum, Lunds universitet. [Stressen av att ge dåliga besked behöver hanteras \(lakartidningen.se\)](#)

Paula Röttorp. [Region Stockholm balsamerar avlidna på slentrian | Paula Röttorp | SvD Ledare](#)

Dödshjälp. [Staffan Bergström har överklagat igen – vänder sig till högsta instans \(lakartidningen.se\)](#)

Dom i tingsrätten. [Visselblåsarlagen prövad för första gången – läkare förlorade målet \(lakartidningen.se\)](#)

Björn Lundberg. ["Studentaktivism är en del av universitetens själ" | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#)

Chalmers beslut 13 november. [No political manifestations on Chalmers campus | Chalmers](#)

Nytt beslut 17 november. [Chalmers' stance of not allowing political manifestations on campus revoked | Chalmers](#)

Demokrati och den akademiska friheten hotas och inskränks i en rad länder. [SUHF: Bråttom att lagstifta om akademisk frihet - Universitetsläraren \(universitetslararen.se\)](#)

UK. [Proposals for change to the HFE Act - lifting donor anonymity - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

New report. November 14, 2023. [Rebuilding Trust in Health Care and Science - The Hastings Center](#)

Michael Cook. [One way to escape malpractice lawsuits: euthanise the patient - BioEdge](#)

Alina Patelli Aston University. [AI: the world is finally starting to regulate artificial intelligence – what to expect from US, EU and China's new laws \(theconversation.com\)](#)

Podcast. Berman Institute of Bioethics. *Playing God*. [Creating One Life to Save Another | playing god? \(pushkin.fm\)](#)

P3 Dokumentär. [Ny: Skandalkirurgen Macchiarini och de dödliga experimenten 16 november 2023 - P3 Dokumentär | Sveriges Radio](#)

Current vacancy. Postdoctoral Researcher in Ethics and Infectious Disease. Deadline for applications: 7 December 2023. [Work With Us — Ethox Centre](#)

Utmärkelse: Anna Slettmyr, leg. sjuksköterska, doktorand (och mottagare av nyhetsbrevet) har fått årets doktorandstipendium. [Svensk sjuksköterskeförenings doktorandstipendium 2023 | Svensk sjuksköterskeförening \(swenurse.se\)](#)

KI Symposium 14 december 9.30-12.00. ['Kliniska prövningar av covid-19 behandling under brinnande pandemi i Sverige: Hur gick det och hur kan vi förbereda oss för att göra det ännu bättre nästa gång?' | Karolinska Institutet Nyheter \(ki.se\)](#)

Kom ihåg! Nationella workshopen i narrativ medicin. 19–20 januari 2024. Ordnas för 6e gången på Sahlgrenska och erbjuder stora möjligheter till diskussioner runt medicin, litteratur, musik, kultur. Allt för att öka den narrativa kompetensen i vården och ge plats för etisk reflektion. [6:e Workshopen i Narrativ Medicin - Regionkalendern \(vgregion.se\)](#)

Vecka 46

Lena Andersson. "I fria samhällen finns ett stort fält där man får men inte måste, och där man får men inte bör. Samtalet om moral och dygder behöver därför alltid hållas levande". [Sju teser om yttrandefrihet – Axess](#)

Händelser anmälda till Ivo. 1. [Gav inte hjärt-lungräddning – patient avled - Dagens Medicin](#) 2. [Ignorerade larm – person led efter stroke \(dagensmedicin.se\)](#)

Jens Lindborg, Björn Hurtig. [Vad säger Macchiarinidomen om uppsåt i operationssalen? \(lakartidningen.se\)](#)

Är Pressbyrån är en lämplig miljö för testning? [Expert sågar gratis PSA-test på Pressbyrån i Stockholm \(lakartidningen.se\)](#) ; [Prostatatest i kiosken – Unilabs i unikt samarbete för att uppmärksamma prostatacancer | Unilabs Sverige \(mynewsdesk.com\)](#)

Läkarförbundet. [Lång debatt om underläkare som ersätter sjuksköterskor \(lakartidningen.se\)](#)

Cancerkliniker har tvingats ransonera. [Brist på cancermedicin i USA – paneler väljer vilka som får leva längre | SVT Nyheter](#)

Assisted dying. [Isle of Man moves closer to legalising 'assisted dying' - BioEdge](#)

Michael Cook. [Italy grants citizenship to a terminally ill baby after UK doctors refused to keep her on life support - BioEdge](#)
After a ruling made by Court of Appeal judges on Friday. [Indi Gregory: Critically ill baby dies after life support turned off - BBC News](#)

US. Abortion. Major victory for pro-choice campaigners. [Ohio Issue 1: Voters approve adding abortion rights to state constitution - BBC News](#)

Unicef. New Report. Child-related Policies in the First Year of the COVID-19 Pandemic in 40 Countries. [SE OxfordCovid_Final.pdf \(unicef-irc.org\)](#)

Why do bioethicists focus on narrow areas of their scholarship and miss humanitarian catastrophes? [The responsibility of bioethicists: the case study of Yemen - BioEdge](#)

Robert Goldman. [What is the rule of proportionality, and is it being observed in the Israeli siege of Gaza? \(theconversation.com\)](#)

Professor Erwig Czech et al. 8 November. [The Lancet Commission on medicine, Nazism, and the Holocaust: historical evidence, implications for today, teaching for tomorrow - The Lancet](#)

Nursing Ethics. 9 November. The special issue on the role of the nurse ethicist is available online. [Nursing Ethics - Volume 30, Number 5, Aug 01, 2023 \(sagepub.com\)](#)

Blog Post. 8 November. [What's on the horizon for the Nuffield Council on Bioethics? - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

19-21 March 2024. Introduction to Empirical Bioethics. Centre for Ethics in Medicine, University of Bristol. Course online only. [Introduction to Empirical Bioethics | Bristol Medical School | University of Bristol](#)

Vacancy. Leiden University. **Application date: November 17th, 2023.** [PhD Candidate or Postdoc Legal and Ethical Framework to Assess Stem Cell Research | LUMC](#)

Det finns fortfarande platser kvar till **Smer etikdag** 2023! Datum och tid: **7 december kl.13:00 - 16:45**. Seminariet inleds med några exempel på genomterapi som nyligen introducerats eller som för närvarande prövas kliniskt. Därefter beskrivs några av de juridiska, hälsoekonomiska, etiska och andra utmaningar som utvecklingen medför. Anmälan: [Etikdagen 2023: Genombrott för genomterapi – är samhället redo? \(smer.se\)](#)

Vecka 45

Ledarna för FN:s hjälporganisationer och humanitära icke-statliga organisationer har utfärdat ett gemensamt uttalande. ["Vi behöver en omedelbar vapenvila" i Gaza - Förenta Nationerna \(unic.org\)](#)

"It is not hard to find fault on both sides. There is nothing inherently wrong with holding both the Israeli government and Palestinian militants such as Hamas liable for their actions." Ilan Zvi Baron. Professor of International Political Theory, Durham University. [Gaza conflict: if the cycle of violence is to end we must not prioritise one side's suffering over the other \(theconversation.com\)](#)

En dag om perinatal etik. 4 december. Tema: *Etiska dilemman kring perinatal handläggning och omhändertagande av extremt prematura barn.* Nya Karolinska Universitetssjukhuset, Solna. Länk till anmälan: [En dag om Perinatal etik \(google.com\)](#)

SOU 2023:66. 6 november.

https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/barnets-rattigheter/sou-2023_66_volym-1.pdf

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/barnets-rattigheter/sou-2023-66-for-barn-och-unga-i-samhallsvard-volym-2.pdf>

1 november. [Stöd till vårdpersonal för att möta personer som involverats i gängkriminalitet - Regeringen.se](#)

Forskningsprojekt om digital ME-rehabilitering. [Önep anmäler Västerbotten efter forskningsprojekt utan tillstånd \(lakartidningen.se\)](#)

Hjärtstopp. Podcast. Therese Djärv. [Professorn: »Vi kan förebygga en tredjedel av hjärtstoppen« \(lakartidningen.se\)](#)

Hud från en avliden person kan rädda livet på en svårt brännskadad patient. [Stort behov av donerad hud \(dagensmedicin.se\)](#)

Canada. [One in 25 deaths in Canada last year was due to euthanasia - BioEdge](#)

Nuffield Council on Bioethics. UK.

1. [Project to explore public views on assisted dying begins - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

2. [New paper proposes ethical principles to guide future policy decisions on tackling the health impacts of climate change - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

3. [Our climate, our health: The importance of ethics - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

4. [NCOB-Disagreements-Critical-Care-Indepdent-Review-FINAL.pdf \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Hastings Center. US. [Lab-Grown Human Eggs? New Reproductive Possibilities Raise Societal Questions - The Hastings Center](#)

Frankrike. Ny forskning. [Étude « No Bed Night » : une nuit passée sur un brancard aux urgences augmente de près de 40% le risque de mortalité hospitalière des patients âgés, qui passe de 11,1% à 15,7% | APHP](#)

Studien : Roussel M et al. Published online November 06, 2023. [Overnight Stay in the Emergency Department and Mortality in Older Patients | Geriatrics | JAMA Internal Medicine | JAMA Network](#)

Frankrike. Le malade ne souhaitait pas recourir à une euthanasie. [Faux certificat d'euthanasie : une famille dépose plainte pour tentative d'assassinat par usurpation d'identité \(lefigaro.fr\)](#)

Patientnämndens Nationella patientdag. 16 november kl.13-15:30. *"Lyssna på patienter och närstående – viktiga medskapare i vården"*. Online direkt (och i efterhand via samma länk). **Se bif. dokument.** [Nationella patientdagen 2023](#)

12-14 September 2024. [EACME: European Association of Centres of Medical Ethics Meeting \(eacme2024.org\)](#)

The Centre for Biomedical Ethics and Law of KU Leuven is looking for a PhD researcher to conduct research on the ethics of telepalliative care in intensive care units. Deadline: December 4, 2023. [Vacancies \(kuleuven.be\)](#)

Vecka 44

Nytt. [Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen - En ny huvudregel, SOU 2023:69 \(regeringen.se\)](#)
Läs mer: [Myndigheter ska dela mer information med polisen \(dagensmedicin.se\)](#)

Hovrättsdomen fast. [HD nekar Macchiarini prövning \(lakartidningen.se\)](#)

Första delen av studien godkänd av ÖNEP. [Klartecken för test av ny form av njurdonation - Dagens Medicin](#)

Prioriteringar. Lars Sandman har lett expertgruppen bakom en ny modell. [Så ska vården prioritera mellan nya områden - Dagens Medicin](#)

Malin Gavelin och Anna Sofia Dahl. [5 av 7 universitetssjukhus begränsar läkarnas fortbildning - Sjukhusläkaren \(sjukhuslakaren.se\)](#)

Jennifer Viberg Johansson. [Empirical ethics nuances ethical issues - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Pär Segerdahl. [Two orientations of philosophical thought - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Scott Y. H. Kim (2023) Canadian Medical Assistance in Dying and the Hegemony of Privilege, The American Journal of Bioethics. <https://doi.org/10.1080/15265161.2023.2264096>

France. Revue Ethique. Actualités de la recherche en éthique. [Microsoft Word - 2023-09 Revue de presse n°3.docx \(espace-ethique.org\)](#)

Wright, K. et al. Preparing ethical review systems for emergencies: next steps. BMC Med Ethics 24, 92 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12910-023-00957-2>

”Vi kan inte säga exakt vad som kommer att hända (...) och vi vet inte vart det hamnar i slutändan”. [Sylf vill att AI prioriteras: »Kan förändra läkarrollen radikalt« \(lakartidningen.se\)](#)

AI in Healthcare. [EthicalAI - Center for Practical Bioethics](#)

Allen JW et al. *Consent-GPT: is it ethical to delegate procedural consent to conversational AI?* Journal of Medical Ethics. 28 October 2023. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2023-109347>

Gavin Victor et al. (2023). *Generative AI, Specific Moral Values: A Closer Look at ChatGPT's New Ethical Implications for Medical A.* The American Journal of Bioethics, 23:10, 65-68.
<https://doi.org/10.1080/15265161.2023.2250311>

US. Oktober 30. [FACT SHEET: President Biden Issues Executive Order on Safe, Secure, and Trustworthy Artificial Intelligence | The White House](#)

Berman Institute of Bioethics. Podcast. Episode 3. [Need a new Liver? Drinkers to the back of the Line. | playing god? \(pushkin.fm\)](#)
Why Can't I Buy a Kidney? - New Bioethics Podcast. Episode 4. [playing god? - Bioethics Podcast - Berman Institute of Bioethics \(pushkin.fm\)](#)

Hippokratespriset 2023 (Svenska Läkaresällskapets etikpris) tilldelas Per Melander, allmänläkare i Ljusdal och chefläkare i Region Gävleborg, för hans enträgna arbete med att förbättra vården för de allra sjukaste på särskilt boende för äldre och i hemsjukvården.
[2023 års pristagare - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Kom ihåg! Smer etikdag 2023. 7 december kl.13:00 - 16:45. [Etikdagen 2023: Genombrott för genomterapi – är samhället redo? \(smer.se\)](#)